

Slovensko.

Úprava silnic, stavba mostu (Malacky), rozšiřování kanalisace, vodovodu a úprava obec. cest (Žilina), oprava stát. a župních silnic (Topolčany), různé výpomocné nouzové práce (*Báňská Bystřice, *Báňská Štiavnice, *Brezno, *Gelnice, *Zvolen) (440.990:40, 116.837:75, 376).

Úmluvy, doporučení a resoluce přijaté na VII. Mezinárodní konferenci práce.

I.

Text návrhu úmluvy o rovnocenném nakládání s cizími zaměstnanci jako s domácími ve věci odškodnění pracovních úrazů.*)

Všeobecná konference Mezinárodní organizace práce Společnosti národů, svolaná do Ženevy správní radou Mezinárodního úřadu práce, a tam se shromáždívší dne 19. května 1925 ve svém sedmém zasedání,

když se rozhodla schváliti různé návrhy týkající se rovnocenného nakládání s domácími a cizími zaměstnanci utrpěvšími pracovní úrazy, otázky to obsažené v druhém bodu denního pořadu tohoto zasedání, a

když rozhodla, aby tyto návrhy přijaly formu předlohy mezinárodní úmluvy, usnází se na níže uvedeném návrhu úmluvy, který jest předložiti k ratifikaci členy Mezinárodní organizace práce podle ustanovení částí XIII. mírové smlouvy versailleské a souhlasných částí ostatních mírových smluv:

Článek 1.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že příslušníkům kteréhokoli jiného členského státu, který tuto úmluvu ratifikoval, nebo jejich členům rodiny, poskytne při pracovních úrazech, utrpěných na jeho území, totéž zacházení, jaké zaručuje svým vlastním příslušníkům ve věci odškodnění pracovních úrazů.

Tato rovnocennost v nakládání bude zabezpečena cizím zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům, aniž by jakkoli byla vázána podmínkou trvalého bydliště. Pokud však jde o plnění, jímž by některý z členských států, nebo jeho příslušníci, podle této zásady byli povinováni mimo území tohoto členského státu, bude příslušný postup upraven, je-li toho třeba, zvláštními úmluvami, sjednanými mezi interesovanými členskými státy.

Článek 2.

Aby odškodněny byly úrazy, které utrpěli zaměstnanci, jichž se používá přechodně nebo dočasně na území některého členského státu na účet podniku, jehož sídlo je na území jiného členského státu, může býti ustanoveno, že bude použito zákonných předpisů posléz uvedeného státu, na podkladě zvláštní dohody mezi zúčastněnými členskými státy.

*) VII. Mezinárodní konference práce schválila tuto úmluvu i doporučení (sub II.) v konečném druhém čtení s některými odchylkami od textu schváleného v prvním čtení VI. Mezinárodní konferencí práce v roce 1924 (osnovy tyto otištěny v 3. čísle Soc. revue 1925).

Článek 3.

Členské státy, které ratifikují tuto úmluvu a které dosud nezavedly systému odškodnění nebo úrazového pojištění, zavazují se, že zavedou takovouto úpravu ve lhůtě tří roků od data své ratifikace.

Článek 4.

Členské státy, které tuto úmluvu ratifikují, zavazují se, že si navzájem budou nápomocny, aby usnadněno bylo provádění této úmluvy, jakož i použití jejich vlastních zákonů a nařízení, týkajících se odškodnění úrazů při práci, a že Mezinárodnímu úřadu práce oznámí každou změnu svých platných zákonů a nařízení o odškodnění úrazů při práci, o čemž tento úřad ostatní zúčastněné členské státy zpraví.

Článek 5.

Oficiální ratifikace této úmluvy podle podmínek stanovených v části XIII. mírové smlouvy versailleské a v souhlasných částech ostatních mírových smluv buďtež zaslány generálnímu tajemníkovi Společnosti národů a jím zaneseny do rejstříku.

Článek 6.

Úmluva tato vstoupí v účinnost, jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou generálním tajemníkem zaneseny v rejstříku.

Bude zavazovati pouze ty členské státy, jichž ratifikace byla zanesena v rejstříku sekretariátu.

Odtud vstoupí tato úmluva v účinnost pro každý další členský stát v den, kdy jeho ratifikace bude zanesena do rejstříku v sekretariátu.

Článek 7.

Jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou zaneseny v rejstříku sekretariátu, generální tajemník Společnosti národů oznámí tuto skutečnost všem členům Mezinárodní organizace práce. Oznámí jim také zanesení do rejstříku těch ratifikací, které mu byly zaslány později všemi dalšími členy organizace.

Článek 8.

Každý člen, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, s výhradou ustanovení čl. 6, že ustanovení článků 1, 2, 3 a 4 provede nejpozději dnem 1. ledna 1927, a že učiní opatření, která budou nutna, aby se tato ustanovení stala účinnými.

Článek 9.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že ji provede ve svých koloniích, državách a protektorátech, souhlasně s ustanoveními čl. 421 mírové smlouvy versailleské a jemu odpovídajících článků ostatních mírových smluv.

Článek 10.

Každý člen, který ratifikoval tuto úmluvu, může, po uplynutí období deseti let ode dne počátečního vstoupení v účinnost této úmluvy, ji vypovědět aktem zasláným generálnímu tajemníkovi Společnosti národů, jež tento do rejstříku zanesení. Tato výpověď nabude účinnosti teprve uplynutím jednoho roku po svém zanesení v Sekretariátu.

Článek 11.

Správní rada Mezinárodního úřadu práce je povinna nejméně jednou každých deset roků předkládati všeobecné konferenci zprávu o provádění této úmluvy a rozhodne, je-li třeba pojmouti do denního pořadu konference otázku revise nebo změny této úmluvy.

Článek 12.

Texty francouzský a anglický této úmluvy jsou oba autentické.

II.

Text doporučení o rovnocenném nakládání s cizími zaměstnanci jako s domácími ve věci odškodnění pracovních úrazů.

Všeobecná konference Mezinárodní organizace práce Společnosti národů,

svolaná do Ženevy správní radou Mezinárodního úřadu práce a tam se shromáždivší dne 19. května 1925 ve svém sedmém zasedání,

když se rozhodla schváliti různé návrhy, týkající se rovnocenného nakládání s domácími a cizími zaměstnanci, utrpěvšími pracovní úrazy, otázky to, obsažené v druhém bodu denního pořadu tohoto zasedání, a

když rozhodla, aby tyto návrhy přijaly formu doporučení, usnází se na níže uvedeném doporučení, které jest předložiti zkoumání členů Mezinárodní organizace práce k tomu cíli, aby mu vyhověno bylo ve formě státního zákona nebo jinak, v souhlase s ustanoveními části XIII mírové smlouvy versailleské a jí odpovídajících částí ostatních mírových smluv:

I.

Konference doporučuje se zřením k provádění úmluvy o rovnocenném nakládání s cizími zaměstnanci jako s domácími ve věci odškodnění pracovních úrazů, aby každý člen Mezinárodní organizace práce učinil nutná opatření,

a) aby usnadněno bylo oprávněncům na odškodnění, kteří nemají trvalého bydliště v zemi, kde toto odškodnění je splatno, vyplácení částek jim náležejících, a aby zabezpečeno bylo šetření podmínek stanovených zákony a nařízeními, pokud jde o výplatu těchto částek;

b) aby v případě rozporů, vzniklých z neplacení, přerušení placení, nebo snížení výše odškodného, splatného osobě, která nemá trvalého bydliště v zemi, kde její nárok na odškodné vznikl, mohl býti před příslušnými soudy této země zahájen spor, aniž by zúčastněný byl nucen se ho osobně zúčastniti;

c) aby dobrodiní osvobození od poplatků, bezplatnost úředních listin a jiné výhody, skytané zákonodárstvím toho kterého členského státu ve věci odškodnění úrazů při práci, byly rozšířeny za týchž podmínek na příslušníky ostatních členských států, které ratifikovaly tuto výše uvedenou úmluvu.

II.

Konference doporučuje, aby v zemích, kde se nevyskytuje systém odškodnění nebo pojištění pracovních úrazů, vlády, až do budoucího jeho zavedení, usnadnily cizím dělníkům účast na výhodách domácího zákonodárství ve věci odškodnění úrazů při práci.

III.

Text návrhu úmluvy týkající se noční práce v pekárnách.*)

Všeobecná konference Mezinárodní organizace práce Společnosti národů,

svolaná do Ženevy správní radou Mezinárodního úřadu práce a tam se shromáždívší dne 19. května 1925 ve svém sedmém zasedání,

když se rozhodla schváliti různé návrhy, týkající se noční práce v pekárnách, otázky to, tvořící čtvrtý bod denního pořadu tohoto zasedání, a

když rozhodla, aby tyto návrhy přijaly formu předlohy mezinárodní úmluvy, usnází se na níže uvedeném návrhu úmluvy, který jest předložiti k ratifikaci členy Mezinárodní organizace práce podle ustanovení části XIII mírové smlouvy versailleské a souhlasných částí ostatních mírových smluv.

Článek 1.

S výhradou výjimek, stanovených v této úmluvě, zakazuje se v noci výroba chleba, pečiva či podobných výrobků z mouky.

Tento zákaz týká se práce všech osob, zaměstnavatelů i dělníků, zúčastněných ve zmíněné výrobě; nevztahuje se však na domácí výrobu, prováděnou členy téže domácnosti pro jejich osobní spotřebu.

Tato úmluva nevztahuje se na výrobu sucharů ve velkém. Každému členskému státu bude po slyšení zúčastněných organizací zaměstnavatelských i dělnických určiti, na které výrobky má se ve smyslu této úmluvy vztahovati výraz »suchary«.

Článek 2.

Při provádění této úmluvy znamená výraz »noc« dobu nejméně sedmi po sobě následujících hodin. Počátek a konec této doby určen bude příslušnými úřady každé země po vyslechnutí zúčastněných organizací zaměstnavatelských a dělnických, a bude obsahovati interval mezi jedenáctou hodinou večerní a pátou hodinou ranní. Je-li to odůvodněno podnebím nebo roční dobou, anebo po dohodě se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelskými a dělnickými, bude možno nahraditi interval mezi jedenáctou hodinou večerní a pátou hodinou ranní intervalem mezi desátou hodinou večerní a čtvrtou hodinou ranní.

Článek 3.

Po vyslechnutí zúčastněných organizací zaměstnavatelských a dělnických mohou příslušné úřady každé země vydati nařízení, jimiž určeny budou níž uvedené výjimky z ustanovení článku prvního:

a) Stálé výjimky potřebné pro výkon prací přípravných a doplňovacích, pokud jejich provádění je nutno mimo rámec normální pracovní doby, s výhradou, že počet dělníků, zaměstnaných při těchto pracích, bude omezen na striktně nutný počet, a že dělníci pod 18 let nesmí se jich zúčastniti;

b) stálé výjimky potřebné k vyhovění zvláštním poměrům pekařského průmyslu v tropických zemích;

---

*) Osnova tato, přijatá v definitivním druhém čtení VII. Mezinár. konferencí práce, odchyluje se v některých zásadních bodech od osnovy, přijaté loňského roku VI. Mezinárodní konferencí práce v prvním čtení (srov. v 3. čísle »Soc. revue« 1925). Další návrhy úmluv (IV—IX) byly projednány a přijaty hned v konečném znění teprve na letošní konferenci.

- c) stálé výjimky potřebné k zajištění týdenního klidu;
- d) dočasné výjimky nutné k tomu, aby podniky mohly zvládnout mimořádný nával práce, či opatření potřeby rázu veřejného.

Článek 4.

Výjimka z ustanovení prvního článku může se rovněž učiniti v případě nastalé či hrozící nehody, nebo v případě potřeby naléhavých prací na strojích nebo náradí, či v případě vyšší moci, avšak toliko v míře nutné pro zabránění vážného znesnadnění normálního provozu v závodě.

Článek 5.

Každý člen, který ratifikuje tuto úmluvu, učiní všechna opatření směřující k tomu, aby nejvhodnějšími prostředky bylo zajištěno všeobecné a skutečné zachování zákazu stanoveného v článku prvním, a přibere k účasti na těchto opatřeních zaměstnavatele i dělníky, jakož i jejich příslušné organizace, podle rekomandace přijaté Mezinárodní konferencí práce v jejím pátém zasedání (1923).

Článek 6.

Ustanovení této úmluvy vejdou v platnost až dnem 1. ledna 1927.

Článek 7.

Oficiální ratifikace této úmluvy podle podmínek stanovených v části XIII. mírové smlouvy versailleské a v souhlasných částech ostatních mírových smluv buďtež zaslány generálnímu tajemníku Společnosti národů a jím zaneseny do rejstříku.

Článek 8.

Úmluva tato vstoupí v účinnost, jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou generálním tajemníkem zaneseny v rejstříku.

Bude zavazovati pouze ty členské státy, jichž ratifikace byla zanesena v rejstříku sekretariátu.

Odtud vstoupí tato úmluva v účinnost pro každý další členský stát v den, kdy jeho ratifikace bude zanesena do rejstříku v sekretariátu.

Článek 9.

Jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou zaneseny v rejstříku sekretariátu, generální tajemník Společnosti národů oznámí tuto skutečnost všem členům Mezinárodní organizace práce. Oznámí jim také zanesení do rejstříku těch ratifikací, které mu byly zaslány později všemi dalšími členy organizace.

Článek 10.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že ji provede ve svých koloniích, državách a protektorátech, souhlasně s ustanoveními článku 421. mírové smlouvy versailleské a jemu odpovídajících článků ostatních mírových smluv.

Článek 11.

Každý člen, který ratifikoval tuto úmluvu, může, po uplynutí období deseti let ode dne počátečního vstoupení v účinnost této úmluvy, ji vypovědět aktem zasláným generálnímu tajemníku Společnosti národů, jež tento do rejstříku zanesou. Tato výpověď nabude účinnosti teprve uplynutím jednoho roku po svém zanesení v Sekretariátu.

Článek 12.

Správní rada Mezinárodního úřadu práce je povinna nejméně jednou každých deset roků předkládati všeobecné konferenci zprávu o provádění této úmluvy a rozhodne, je-li třeba pojmouti do denního pořadu konference otázku revise nebo změny této úmluvy.

Článek 13.

Texty francouzský a anglický této úmluvy jsou oba autentické.

IV.

Text návrhu úmluvy týkající se odškodnění úrazů při práci.

Všeobecná konference Mezinárodní organizace práce Společnosti národů, svolaná do Ženevy správní radou Mezinárodního úřadu práce a tam se shromáždivší dne 19. května 1925 ve svém sedmém zasedání,

když se rozhodla schváliti různé návrhy týkající se odškodnění úrazů při práci, otázky to obsažené v prvním bodu denního pořadu tohoto zasedání, a

když rozhodla, aby tyto návrhy přijaly formu předlohy mezinárodní úmluvy,

usnází se na níže uvedeném návrhu úmluvy, který jest předložiti k ratifikaci členy Mezinárodní organizace práce podle ustanovení části XIII. mírové smlouvy versailleské a souhlasných částí ostatních mírových smluv:

Článek 1.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že zajistí osobám utrpěvším pracovní úraz, anebo jejich rodinným příslušníkům, podmínky odškodnění alespoň rovnocenné podmínkám stanoveným touto úmluvou.

Článek 2.

Zákony a nařízení o odškodnění úrazů při práci vztahujtež se na dělníky, zřízence nebo učedníky zaměstnané v podnicích, při těžbě nebo v závodech všelikého druhu, veřejných nebo soukromých.

Avšak každému členu bude náležeti, aby stanovil ve svém národním zákonodárství takové výjimky, které bude pokládati za nutné, pokud jde:

a) o osoby, konající příležitostné práce a nenáležející k podniku zaměstnavatelovu;

b) o domácí dělníky;

c) o členy zaměstnavatelovy rodiny, kteří pracují výlučně na jeho účet a žijí pod jeho střechou;

d) o zaměstnance nemanuelní, jichž výdělek přesahuje jistou hranici, která může býti určena národním zákonodárstvím.

Článek 3.

Touto úmluvou nejsou dotčeni

1. námořníci a rybáři, pro které budou vydána ustanovení pozdější úmluvou,

2. osoby požívající zvláštních úprav, alespoň rovnocenných ustanovením této úmluvy.

Článek 4.

Tato úmluva nebude se vztahovati na zemědělství, pro které zůstává v platnosti úmluva o odškodnění pracovních úrazů v zemědělství, přijatá v třetím zasedání Mezinárodní konference práce.

Článek 5.

Odškodnění příslušející v případě úrazů způsobivších smrt, anebo v případě úrazů majících v zápětí trvalou nezpůsobilost, budou splatna osobě úraz utrpěvší, anebo jejím rodinným příslušníkům, v podobě rent.

Avšak tato odškodnění bude možno splatiti zcela nebo z části v podobě odbytného, bude-li dána příslušným úřadům záruka o rozumném jeho použití.

Článek 6.

V případě nezpůsobilosti ku práci bude odškodné poskytnuto nejpozději od pátého dne po úrazu, nechť již jeho plněním je povinován zaměstnavatel, instituce úrazového odškodnění, nebo instituce nemocenského pojištění.

Článek 7.

Příplatek k odškodnění bude poskytnut úraz utrpěvším osobám stížným nezpůsobilostí a vyžadujícím stálého příspěví jiné osoby.

Článek 8.

Jednotlivá národní zákonodárství ustanoví kontrolní opatření, jakož i metody k přezkoušení odškodnění, které budou uznány nutnými.

Článek 9.

Osoby úraz utrpěvší mějtež nárok na ošetření lékařské, a na takové ošetření ranhojičské a farmaceutické, které bude shledáno nutným následkem těchto úrazů.

Článek 10.

Osoby úraz utrpěvší mějtež nárok, aby zaměstnavatel nebo nositel pojištění jim poskytl a normálně obnovoval prothésy a orthopedické přístroje, jichž užívání bude uznáno nutným. Avšak jednotlivá národní zákonodárství budou moci výjimečně připustiti, aby poskytnutí a obnovování těchto přístrojů bylo nahrazeno tím, že se úrazem postiženému přiřkne příplatek k odškodnění, určený v okamžiku stanovení nebo přezkoušení výše odškodného a rovnající se přibližně ceně poskytnutí a obnovování těchto přístrojů.

Jednotlivá národní zákonodárství zavedou, pokud jde o obnovování těchto přístrojů, potřebná opatření kontrolní k tomu cíli, aby jednak se předešlo zneužití, jednak se zajistilo poskytnutí příplatků k odškodnění.

Článek 11.

Jednotlivá národní zákonodárství obsahujtež ustanovení, která se zřetím k zvláštním podmínkám té které země buďtež co nejvhodněji volena, aby v každém případě zabezpečovala vyplácení odškodného osobám úraz utrpěvším a jejich rodinným příslušníkům a je zajišťovala proti insolvenčnímu zaměstnavatele nebo nositele pojištění.

Článek 12.

Oficiální ratifikace této úmluvy podle podmínek stanovených v části XIII. mírové smlouvy versailleské a v souhlasných částech ostatních mí-

rových smluv buďtež zaslány generálnímu tajemníku Společnosti národů a jím zaneseny do rejstříku.

Článek 13.

Úmluva tato vstoupí v účinnost, jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou generálním tajemníkem zaneseny v rejstříku.

Bude zavazovati pouze ty členské státy, jichž ratifikace byla zanesena v rejstříku sekretariátu.

Odtud vstoupí tato úmluva v účinnost pro každý další členský stát v den, kdy jeho ratifikace bude zanesena do rejstříku v sekretariátu.

Článek 14.

Jakmile ratifikace dvou členů Mezinárodní organizace práce budou zaneseny v rejstříku sekretariátu, generální tajemník Společnosti národů oznámí tuto skutečnost všem členům mezinárodní organizace práce. Oznámí jim také zanesení do rejstříku těch ratifikací, které mu byly zaslány později všemi dalšími členy organizace.

Článek 15.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, s výhradou ustanovení čl. 13, že ustanovení článků 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 11 provede nejpozději dnem 1. ledna 1927, a že učiní opatření, která budou nutna, aby se tato ustanovení stala účinnými.

Článek 16.

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že ji provede ve svých koloniích, državách a protektorátech, souhlasně s ustanoveními čl. 421. mírové smlouvy versailleské a jemu odpovídajících článků ostatních mírových smluv.

Článek 17.

Každý člen, který ratifikoval tuto úmluvu, může, po uplynutí období pěti let ode dne počátečního vstoupení v účinnost této úmluvy, ji vypovědět aktem zasláným generálnímu tajemníku Společnosti národů, jež tento do rejstříku zaneše. Tato výpověď nabude účinnosti teprve uplynutím jednoho roku po svém zanesení v Sekretariátu.

Článek 18.

Správní rada Mezinárodního úřadu práce je povinna nejméně jednou každých deset roků předkládati všeobecné konferenci zprávu o provádění této úmluvy a rozhodne, je-li třeba pojmouti do denního pořadu konference otázku revize nebo změny této úmluvy.

Článek 19.

Texty francouzský a anglický této úmluvy jsou oba autentické.

V.

Text doporučení o minimální výši odškodného ve věci úrazů při práci.

Všeobecná konference Mezinárodní organizace práce Společnosti národů, svolaná do Ženevy správní radou Mezinárodního úřadu práce a tam se shromáždivší dne 19. května 1925 ve svém sedmém zasedání,

když se rozhodla schváliti různé návrhy týkající se minimální výše odškodného ve věci úrazů při práci, otázky to obsažené v prvním bodu denního pořadu tohoto zasedání, a

když rozhodla, aby tyto návrhy přijaly formu doporučení,

usnáší se na níže uvedeném doporučení, které jest předložiti zkoumání členů Mezinárodní organizace práce k tomu cíli, aby mu vyhověno bylo ve formě státního zákona, nebo jinak, v souhlase s ustanovením části XIII. mírové smlouvy versailleské a souhlasných částí ostatních mírových smluv:

Všeobecná konference doporučuje, aby každý člen Mezinárodní organizace práce vzal v úvahu tyto zásady a pravidla:

I.

V případě úrazu majícího v zápětí nezpůsobilost k výdělku, nesmí odškodné, které poskytnouti povinny jsou státy svými zákony nebo nařízeními, býti nižší nežli výměry uvedené níže:

1. V případě trvalé nezpůsobilosti úplně nesmí býti nižší, nežli důchod rovnající se $\frac{2}{3}$ roční mzdy úrazem postižené osoby;

2. v případě trvalé nezpůsobilosti částečné nesmí býti nižší nežli zlomek důchodu splatného v případě trvalé nezpůsobilosti úplné, který odpovídá snížení výdělečné způsobilosti následkem úrazu;

3. v případě dočasné nezpůsobilosti úplné nežli denní nebo týdenní příspěvek rovnající se $\frac{2}{3}$ základní mzdy úrazem postižené osoby;

4. v případě dočasné nezpůsobilosti částečné nežli zlomek denního nebo týdenního příspěvku splatného v případě dočasné nezpůsobilosti úplné, který odpovídá snížení výdělečné způsobilosti následkem úrazu.

Nastoupí-li odškodnění v podobě odbytného, nesmí tato částka býti nižší nežli kapitalisovaná hodnota příslušného důchodu.

II.

Osoby úraz utrpěvší, které postiženy jsou ochromeními, jež nutně vyžadují trvalého přispění jiné osoby, nechť obdrží příplatek k odškodnění, který nesmí býti nižší než polovina odškodného skytaného v případě trvalé nezpůsobilosti úplné.

III.

V případě úrazu způsobivšího smrt právo na odškodné budiž přiznáno nejméně následujícím skupinám příslušníků:

1. Manželu nebo manželce osoby zahynuvší;

2. dětem zahynuvší osoby, které nedosáhly osmnáctého roku, anebo bez ohledu na věk, jsou-li stíženy tělesnými nebo duševními neduhy, které je činí neschopnými výdělku;

3. ascendentům (rodičům, dědovi a bábě) osoby zahynuvší, jsou-li tito bez prostředků a s podmínkou, že osoba zahynuvší je podporovala, nebo byla podrobena závazku o ně pečovati;

4. vnukům, jakož i bratrům a sestrám osoby zahynuvší, jsou-li mladší osmnácti let, anebo bez ohledu na věk, jsou-li stíženi tělesnými nebo duševními neduhy, které je činí neschopnými výdělku a jsou-li sirotky, anebo jsou-li jejich žijící rodiče neschopni zajistiti jim obživu.

Je-li odškodné vypláceno v podobě důchodu, nesmí maximální hranice součtu částek přiznaných ročně souhrnu rodinných příslušníků býti nižší než $\frac{2}{3}$ roční mzdy osoby úraz utrpěvší.

Je-li odškodné splatno v podobě odbytného, nesmí maximální výměr výše kapitálových úplat splatných souhrnu rodinných příslušníků, býti nižší než kapitalisovaná hodnota renty, odpovídající $\frac{2}{3}$ roční mzdy osoby úraz utrpěvší.

IV.

Odborná reedukace osob úraz utrpěvších budiž zajištěna prostředky, jež jednotlivými národními zákonodárstvími budou posouzeny jako nejvhodnější.

Vlády podporujtež instituce provádějící tuto reedukaci.

(Příště ostatek.)

Knihopisné noticky.

Soupis zařízení soc. péče o mládež v Čs. republice. Praha 1925. Ministerstvo sociální péče. Str. 211. — Soupis uspořádán je podle soudních okresů, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi podle žup a komitátů. Zde pak jsou uvedena I. povšechná zařízení péče o mládež (orgány a úřady péče veřejné, dále zem. a okr. péče o mládež, na Slovensku a Podkarpatské Rusi spolky Čs. Červeného kříže), II. zařízení soc. péče o matky, kojence a děti do 3 let, III. péče o mládež ve věku předškolním (opatrovny a mateřské školy), IV. péče o mládež školou povinnou v době mimoškolní (j. útulky, besídky), V. péče o mládež osiřelou a opuštěnou (dětské domovy, sirotčince, útulny, kolonie a pod.), VI. péče o mládež zanedbanou (j. výchovny, polepšovny, úřadovny pro péči o mládež stihanou soudně a j.), VII. péče o dorost (učňovské besídky, útulky a p.), VIII. péče prázdninové, IX. zařízení péče podpůrné, j. stravování, ošacování, X. péče o mládež tělesně nebo duševně vadnou (ústavy pro slepé, hluchoněmé, slabomyslné atd.), XI. zařízení pro vědecký výzkum a výchovu pracovníků v oboru péče o mládež. K tomu připojen je seznam soudních okresů, v nichž pracují sdružení Okresní péče o mládež, seznam dětských domovů a sirotčinců, uspořádaný abecedně podle jejich sídla a seznam ústavů pro osoby tělesně neb duševně vadné, uspořádaný věcně (ústavy pro slepé, hluchoněmé atd.). Knihu zakončuje seznam ústavů, pečujících o zdraví mládeže (nemocnice, poradny, dispensáře, ozdravovny). V úvodu pak stručně nastíněna organizace veřejnoprávní péče o mládež a její zákonné podklady a podán i přehled péče dobrovolné. Kniha je nezbytnou příručkou pro každého, kdo jakkoli se zajímá o naši péči o mládež nebo jí potřebuje. (E 1210.)

Dr. Ant. Tůma: Právní základy sociální péče o mládež v republice Československé. V Praze 1925. Nákl. Čes. zem. komise pro péči o mládež v Čechách. Str. 267. — Kniha, k níž dalo podnět autorovo působení na Vyšší škole sociální péče, podává podrobný přehled organizace veřejné i dobrovolné péče o mládež u nás a jejího právního základu. Ve všeobecném díle vymezuje účel a pojem sociální péče, stanoví její poměr k sociální politice a zabývá se právním podkladem veř. soc. péče: příslušností státní a domovskou. V druhém díle pojednává o péči chudinské, o péči o mládež podle práva občanského, o veř. péči o mládež opuštěnou, o péči o matky a kojence, o sociálních zařízeních péče o děti ve věku předškolním, o ochraně mládeže škole odrostlé, o veř. péči o mládež zanedbanou, o soc. ochraně tělesně nebo duševně odchylných, o péči zdravotní, dále — ovšem vždy se stanoviska podílu péče o mládež — jedná spis o péči invalidní, o soc. pojištění, péči o nezaměstnané a péči bytové. Při tom vždy líčí došavadní stav a vývoj, vyznačuje event. odlišnou úpravu podle jednotlivých zemí a odhaduje výhledy na budoucí úpravu. V závěrečných kapitolách knihy zabývá se ještě poměrem povinné péče